

EFOP-1.2.7-16

Gyermekvédelmi szakellátásban, javítóintézetekben elhelyezettek önálló életkezdési feltételeinek javítása

*„Önálló életkezdést támogató, fejlesztő foglalkozások a Bezerédj -
Kastélyterápia Alapítvány Szedresi Speciális Gyermekotthonában”*

A projekt tapasztalatai

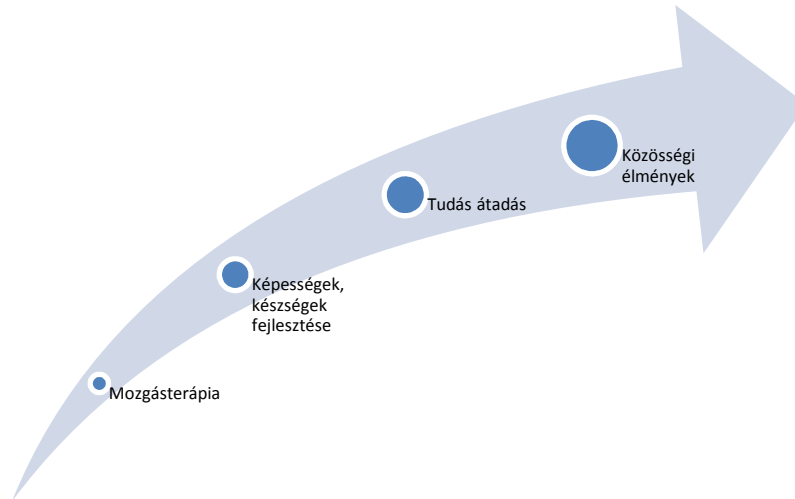
A projekt fő célja a speciális gyermekotthoni elhelyezési formában intézményünkben ellátottak képességeinek és készségeinek fejlesztése volt a társadalomba történő beilleszkedésük elősegítése érdekében.

A projektbe 2018 márciusa és novembere között terveztük bevonni a 16 fő 15-17 év közötti, a Szedresi Speciális Gyermekotthonunkban élő fiút. Más szervezetnél (aki többféle elhelyezési formában gondoskodik gyermekekről) felmerült, de talán általánosítható tapasztalat az, hogy a gyermek- és lakásotthonokban ellátottak köre veszélyeztetettebb a nevelőszülői családokban nevelkedő gyerekekhez képest, mert mögöttük még nevelőcsalád sem áll. A mi gondoskodásunkba ezen felül speciális problémákkal (pszichoaktív szerekkel küzdő, súlyos disszociális tünetekkel) kerülnek gyermekek. Mindebből következik, hogy az ellátottaink személyiség és szocializációs problémákkal is küzdenek. Esetükben a társadalmi beilleszkedés érdekében szükséges csökkenteni az agresszió mértékét, növelni az alkalmazkodó képességüket, fejleszteni a kommunikációjukat és elfogadtatni velük a társadalmi normákat, megszüntetni a motivátlanságukat és kilátástalanság érzetüket, önismereti és életvezetési hiányosságaikat, problémáikat javítani. Mindezekkel végső soron az önálló élethez való képességeik, készségeik kialakítását, fejlesztését érhetjük el.

Az ő fejlesztésük a rehabilitáció, habilitáció és végső soron a reszocializáció érdekében programsorozatonként 1 csoportban zajlott. A rehabilitációhoz tervezett programok a mozgásterápia, valamint az információk átadásához és megfelelő értelmezéséhez szükséges képességek, készségek fejlesztése volt. Ehhez kapcsolódtak azután a tudás átadásának programjai, melyek 200 órás, sokirányú foglalkozás sorozatban valósultak meg.

A közvetlen hozzátartozók megszólítása és a lehetőségekhez képest az egyes tevékenységekbe történő bevonása is megtörtént, amivel a családi, társadalmi kapcsolatok és beilleszkedés megtapasztalását, elősegítését és erősítését szerettük volna elérni. Erre a projekt keretében főleg a 3 családi nap nyújtott alkalmat. A gyermekek által ezen közösségi programokon megtapasztaltak hosszú ideig használhatók pozitív horgonyként a pszichoaktív szerekkel küzdő, súlyos disszociális tüneteket mutató fiatalok fejlesztése során. A perifériára szorult (a projektben kizárólag állami gondoskodásban élő gyermekek vettek részt) gyermekek rehabilitációja, habilitációja nem képzelhető el a szűkebb szülői kör bevonása nélkül. A sportnap, az egészségnap és a kalandnap nem csak programjaival és a szülői kapcsolatépítés élményével, hanem a megvalósítás helyszínével és idilli környezetével is olyan élményeket adott, mely a teljes projekt csúcspontja volt.

A gyermekvédelem speciális területének több összetevője is folyamatosan változik, követve ezzel a társadalom egyéb területeinek irányát. Ezek egyike, hogy a perifériára szorultak még inkább marginalizálódnak. Korábban a Szedresi Gyermekotthon lakóinak (alkohol/drog és magatartászavarral küzdők) kis százaléka gondolta úgy, hogy kivonja magát az ellátás ezen, szigorúbb, kötöttebb formája alól. Ma ez néha akár az 50%-ot is eléri. Ezért nagy lehetőség volt ez a projekt új módszerek, tevékenységek kipróbálására, az útkeresésre, megújulásra. A tapasztalatokat pedig az

intézmény fel tudja használni a további szakmai munkája során, és beépülnek a szakmai programjaiba.

A projektben érintettek körét még a projektben közvetlenül résztvevő vagy a megvalósítást elősegítő szakemberek és nevelők alkották. Ők sokszor a családot, nevelőcsaládot pótolják ezeknek a gyermekeknek, akik önmagukon már nem tudnak segíteni. Számukra nélkülözhetetlen a külső segítség, iránymutatás.

A Szedresi Speciális Gyermekotthonban állami gondoskodásban élő fiatalok számára megvalósított tevékenységek témaköreinek bemutatása

A programokon összesen 15 fő, az intézményben élő fiatal vett részt. Mivel az itt élő állami gondozott gyermekek speciális problémákkal, alkohollal/droggal és magatartászavarral küzdenek, az ebből következő hátrányaik csökkentésére a programsorozatokat viszonylag rövidebb blokkokba rendezve egységenként pár hónap alatt lehetett velük megvalósítani.

- Mese- vagy mozgásterápiás foglalkozás tematikája

- ismerkedés a mozgásos fejlesztéssel, szabályok, keretek, biztonsági sztenderdek felállítása, ismerkedős játékok
- közösségépítő, kommunikációs mozgásos játékok
- csapatépítő, problémamegoldó mozgásos játékok
- csapatépítő, együttműködésre épülő mozgásos játékok

- csapatépítő, bizalomra, társas támogatásra épülő mozgásos játékok
- Ügyintézési készségek fejlesztésére irányuló foglalkozás tematikája
 - hivatalos és nem hivatalos ügyintézés fontosságának megismertetése
 - a legfontosabb dokumentumok bemutatása, kitöltési útmutatása
 - helyzetgyakorlatok
 - e-ügyintézés megismertetése, gyakorlása
 - mai trendeknek megfelelő interaktív ügyintézési módszerek bemutatása
- Kooperációs, kommunikációs képesség fejlesztését szolgáló programsorozat tematikája
 - az önismereti ablak, visszacsatolás adása és fogadása
 - a testbeszéd
 - a vokális kommunikáció
 - a szóbeli kommunikáció
 - az asszertív viselkedés jellemzői, az együttműködő stílus jellemzői
- Internetes zaklatás, megfélemlítés, áldozattá válás megelőzését szolgáló programsorozat tematikája
 - internethasználat gyermekkorban
 - kockázatos online tevékenységek
 - internetes bántalmazás formái
 - internetes bántalmazás sajátosságai
 - áldozattá válás kockázati tényezői, az elkövetők és a szemlélődők jellemzői
 - a pedagógusok reakciói, a megelőzés fontossága
 - tanácsok, mire figyeljünk
- A jövőkép kialakítását célzó programsorozat tematikája
 - önismeret, érdeklődés, mit szeretnénk csinálni
 - önismeret, képességek, miben vagyok jó, sikeres
 - önismeret, értékek, mi az, ami fontos nekem
 - pályaismeret, feladatok, tevékenységek
 - pályaismeret, követelmények

- Reintegrációs programok: az önellátó, öfenntartó életvitelt és munkaerőpiaci integrációt támogató tevékenységek tematikája

- mezőgazdasági és növénytermesztési alapismeretek
- az állattartás elmélete és gyakorlata
- növénytermesztés elmélete, gyakorlata
- fenntartható fejlődés, környezetvédelem fontossága
- a leendő mezőgazdasági vállalkozók által igénybe vehető támogatások bemutatása
- munkaerőpiaci igényfelmérés, kompetenciák körülhatárolása
- a térségben keresett szakmák bemutatása
- munkahelyi általános normák és szabályok megismertetése
- határidő és munkanapló vezetése
- munkahelyi látogatások

- A személyiség érést és a gyermek szocializációját elősegítő foglalkozások tematikája

- reális önkép kialakítása
- akaratéő edzés
- csoporton belüli pozíció felismerése
- társadalmi normák megismertetése
- a makro és mikro közösség a gazdasági, politikai és morális szabályrendszer feltárásával
- a család szerepe
- együttműködési készségek fejlesztése

- Tanulás- és/vagy munkamotiváció felkeltését, fejlesztését és fenntartását elősegítő programsorozat tematikája

- a karaktererősségek felmérése, a kiteljesedés és a szükségletek
- a proaktivitásban rejlő lehetőségek (elébe menni a dolgoknak), a jól-lét összetevői, a teljesítmény elemei
- a célok fontosságáról, a személyes küldetésnyilatkozat megalkotása
- a prioritások felállítása, mi fontos az életben, az időgazdálkodási mátrix
- az együttműködés fontossága az életben
- az empátikus odafigyelés és a szinergiák kihasználása

- a folyamatos tanulás fontossága
- A családon belüli kapcsolatokat támogató program tematikája
 - Családi sportnap
- A családon belüli kapcsolatokat támogató program tematikája
 - Családi egészségnap
- A családon belüli kapcsolatokat támogató program tematikája
 - Családi kalandnap